

KETEBE

	ISBN: 978-625-7587-66-2 © 2018 Ketebe Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.	
1. BASKI Eylül 2021, İstanbul ooo BASKI VE CİLT Matsis Matbaa Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti Sertifika No: 40421 Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51 Sefaköy Küçükçekmece / İstanbul Tel: 212 624 21 11	KETEBE YAYINLARI: 531 EXLIBRIS - 14	
	YAYIN YÖNETMENİ Furkan Çalışkan	DİZİ EDITÖRÜ Aykut Ertuğrul
	YAYIMA HAZIRLAYAN Hümeyra Çalışkan	DÜZELTİ Meltem Ortakçı
	KAPAK Harun Tan	MİZANPAJ Nilgün Sönmez
	KETEBE YAYINLARI SERTİFİKA NO. 49619 Maltepe Mahallesi Fetih Caddesi No: 6 Dk: 7 Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212 612 29 30 Faks: 212 612 29 30 ketebe@ketebe.com	
© Özgün adı <i>Cómo se Hace una Novela</i> olan eserin tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.		

Roman Nasıl Oluşturulur

Miguel de Unamuno

Çeviri
Beyza Fırat

KETEBE

Miguel de Unamuno

Madrid Üniversitesi'nde felsefe ve edebiyat üzerine eğitim almış ve Bilbao'da felsefe öğretmenliği yapmıştır. 1891 yılında Salamanca Üniversitesi'nde Eski Yunan Dili Kürsüsü'nde profesör olmuştur. 1901-1914 arasında aynı üniversitenin rektörlüğünü yapmıştır. Döneminin önde gelen yazarlarından, düşünürlerinden ve varoluşçuluk akımının temsilcilerindedir. Roman, öykü, şiir, deneme ve oyun türünde eserler vermiştir.

20. yüzyıl İspanya'sını düşünmüş ve yazmıştır. Dogmatik düşünceye (özellikle faşizme) karşı savaşımıştır ve I. Dünya Savaşı'nda Müttefikler'i desteklediğini açıklaması üzerine 1924 yılında diktatör Miguel Primo de Rivera tarafından Fransa'ya sürgüne gönderilmiştir. Sürgünde bulunduğu Kanarya Adaları'ndan Fransa'ya kaçmayı başarmıştır. Ardından yeniden ülkesine dönmüş ve cumhuriyetin ilanından sonra parlamentoya seçilmiştir. 1930 yılında tekrar Salamanca Üniversitesi'ndeki görevine dönen Unamuno, İspanya İç Savaşı çıktığında Falanjistler'in bölgesinde bulunmuştur. Bir süre sessiz kalarak bu okuldaki rektörlüğünü sürdürdüyse de Falanjistler'e ilişkin görüşlerini açığa vurunca hemen görevinden alınmış ve bu kez de diktatör Franco'ya karşı çıktığı için ev hapsine mahkûm edilmiş, yaşamının son aylarını evinde hapis olarak geçirmiştir. Tutuklu halde, 31 Aralık 1936 tarihinde ölmüştür.

Unamuno, önceleri Alman felsefesiyle ilgilenmiş, Hegel'in Logik ("Mantık") adlı yapıtını çevirmiştir. Pozitivistler ve romantik şairler üstüne çalışmalar yapmıştır. İlk dönem yapıtlarında, Hegel'in sav (tez) karşısav (anti-tez), birleşim (sentez) üçlüsüne dayalı bir yöntem kullandığı görülür. Yunanca ve Latince dışında on altı dil bilmesi, birçok düşünürün yapıtlarını kendi dillerinden izleyebilmesini sağlamıştır. Bergson ve özellikle Kierkegaard'dan etkilenmiş, inanç-akıl çelişkisi temelinde gelişen yapıtlarıyla 20. yy.'ın ilk varoluşçu düşünürlerinden biri olarak belirmiştir.

Beyza Fırat

1985'te Sivas'ta doğdu. İlkokul, ortaokul ve lise öğrenimini Ankara'da, lisans öğrenimini Kültür Bakanlığı'nın Seramik Mühendisliği Bölümü'nde tamamladı.

2008-2009 yılları arasında Beykoz Cam Ocağı Vakfı'nın düzenlediği kurslarda birçok yabancı sanatçıya asistanlık ve İngilizce çevirmenlik yaptı. İspanyolca eğitimine Ankara Üniversitesi, TÖMER eğitim kurumunda başladı, 2010'da Meksika'ya yerleştikten sonra otodidaktik olarak devam etti. 4 sene Meksika Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği'nde asistan olarak görev yaptıktan sonra kendi sanatsal aktivitelerini gerçekleştirebilmek için bir atölye kurdu. UNAM Üniversitesi-CEPE İspanyolca Eğitim Fakültesi'nin sınavına girerek yeterlilik belgesi aldı. 2016'dan bu yana çevirmenlik yapmaktadır.

İçindekiler

Önsöz / 7

Jean Cassou'dan Unamuno Portresi / 13

Yorum / 23

Roman Nasıl Oluşturulur / 41

Devamında... / 91

21 Haziran, Salı / 107

30 Haziran, Perşembe / 113

3 Temmuz, Pazar / 115

4 Temmuz, Pazartesi / 117

5 Temmuz, Salı / 121

6 Temmuz, Çarşamba / 123

7 Temmuz, Perşembe / 125

Önsöz

1927 senesinin Mayıs ayı sonlarına doğru, altmış üç yaşına girmek üzereyken, burada, Hendaye’de, ana vatanım olan Bask ülkesinin sınırında, Hondarribia’nın içime işleyen görüntüsü karşısında bu satırları yazmaktayken, 1925 Paris yazının bana kış gibi gelen, hüznün ürpertisinden başka bir şey hatırlayamadığım yalnızlığın cehennemsi sabahları, *rue Laperouse*’daki pansiyonun 2 numaralı odasında *Roman Nasıl Oluşturulur*, başlığı verdiğim anlatıyı yazarken beni tüketiyordu. Oldukça trajik içsel bir deneyim daha yaşamayı düşünmüyorum. Azize Teresa’nın söylediği “tatlı acı” gibi, *Yaşamın Trajik Duygusu*’nun bana yaşattığı tüm saatler, ümidi tükenmiş üretim arzusu, bizi bahsettiğim bu eserden kurtarmayı amaçlayan yaratım, tatlı bir işkenceyle bana acı çektirmek için canlanıp duruyordu. Tüm yaşamım bana yük oluyordu,

bu ise benim ölümüm oldu, hâlâ da olmakta. Sadece altmış yıllık bireysel ve fiziki yaşamım değil bundan fazla, daha fazlasıydı üstüme yük olan; ruhumun en ücra köşesinde bir araya gelmiş, yüzyılların sessiz geleneğiydi bana ağırlık yapan; beşik ötesi anlatılması güç bilinçsiz hatıraların üzerimdeki ağırlığıydı. Çünkü mezar ötesi kişisel bir yaşam umudumuzun çaresizliği, tarihteki ebedi köklerimiz bu belirsiz hatırasından beslenip büyür.

Paris'teki yalnızlığıma dair ne sabahlar geçti benden! Alışkanlık edindiğim üzere Yeni Ahit'ten sırası gelen bölümü okuduktan sonra kendimi gözlemlemeye koyuluyordum, bu yalnızca içsel bir gözlem değil aynı zamanda evimden ve vatanımdan gelecek haberlere dair bir bekleyişti. Haberleri okuyup hoşnutsuzluktan sıyrıldıktan sonra en korkak, en adi ve medeniyet dışı zorbalık altında aptallaştırılmış zavallı İspanya'm hakkındaki mahcubiyetimi içime atıyordum.

Roman Nasıl Oluşturulur'un oldukça aciliyet arz eden ve coşkuyla yazılmış sayfalarını bitirir bitirmez ilk olarak Perulu Ventura Garcia Calderon'a okudum, sonra da Fransız Juan Cassou'ya –Fransız olduğu kadar da İspanyol'dur kendisi– bu yazıları Fransızcaya çevirip bir Fransız dergisinde yayımlatması için verdim. Bazı sebeplerden ötürü orijinal metnin ilk önce İspanya'da görünmesini istemiyordum, bu sebeplerden birincisi yazıların en aşağılayıcı askeri sansüre maruz bırakıldığı, okuma yazma bilmeyenlerden daha feci, hakikatten ve zekâdan nefret edenlere ait bir sansürün bulunduğu İspanya'yı

seçmek istemiyor oluşumdu. Böylelikle, çalışmam Cassou tarafından tercüme edildikten sonra *Comment on fit un roman* başlığı ve Cassou tarafından kaleme alınan *Portrait d'Unamuno* tanıtımıyla eski *Mercure de France* dergisinin 15 Mayıs 1926 tarihli 670 numaralı sayısında yayımlandı. Bu çeviri ortaya çıktığında ben burada, 1925 senesinin Ağustos sonunda gelip İspanyol pretoryen diktatörlüğün beni zorunlu bıraktığı ve Fransız Cumhuriyeti hükûmetinin beni sınırdan uzaklaştırıp yerleştirdiği Hendaye'de bulunmaktaydım. Sırf bu yüzden, o vakitler Fransız Kabine Başkanı olan, Fransa ili Pyrenees-Anlantiq-ues valisi Bay Painleve, ta Pau'dan kalkıp ziyaretime gelmişti, doğal olarak buradan uzaklaşmam gerektiğini belirtip beni ikna etmeyi başaramadan. Vera'nın bu karşı sınırında, bugün hâlâ İçişleri Bakanı ve İspanyol Diktatörlüğünün Asistanlar Konseyi Başkan Yardımcısı olan zavallı akıl hastası General Severiano Martinez Anido hizmetindeki iğrenç İspanyol Polisinin, komünist bir girişim yalanıyla beni hapse atırmak için Fransız hükûmetine yaptığı baskıyla ilgili mide bulandırıcı maskaralığı bir gün detaylarıyla anlatacağım. Şimdi bile, bunları yazarken, Diktatörlük denen şeyin zavallı şeytanları beni buradan çıkarma arzularından vazgeçmiş değiller.

Paris'ten ayrıldığımda Cassou çalışmamı tercüme ediyordu ve çevirip *Mercure*'e gönderdikten sonra kalemle yazılmış ilkel sayfalardan oluşan yazımın orijinallerini ondan istemedim, –daktilo kullanmayı asla öğrenemedim– ve yazılar onda kaldı. Şimdiyse,